

Σύλλογος Σκαδιωτών - Μεσωτών Νάξου
Φαιδριάδων 121, Άνω Κυψέλη
TK 11364
Τηλ: 2114116223
E-mail: skado.mesi@gmail.com

Προς:

- Δήμο Νάξου & Μικρών Κυκλάδων
- Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου,
- ΕΥΔ ΕΠ Νοτίου Αιγαίου, κύριο
Αντώνη Βουτσίνο
- Βουλευτές Κυκλάδων,

Κοινοποίηση:

- Φορείς Ενημέρωσης Νάξου
- Ομοσπονδία Ναζιακών Συλλόγων
(Ο.ΝΑ.Σ.)

Αθήνα, 28.10.2023
Αρ.πρωτ.: Κ58/28.10.2023

Θέμα: Η Πρόσκληση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, με κωδικό 30_Δ.3.3 Α/Α Πρόσκλησης ΟΠΣ: 3510 και τίτλο «Βελτίωση εθνικού / επαρχιακού οδικού δικτύου και οδών πρόσβασης σε τουριστικούς προορισμούς»

Αξιότιμες/-οι κυρίες και κύριοι,

ενόψει της Πρόσκλησης του θέματος, και σε συνέχεια αντίστοιχης επιστολής που έχετε λάβει από την Ο.ΝΑ.Σ., κι επειδή όπως λέτε "επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, η βελτίωση της πρόσβασης σε σημαντικούς τουριστικούς και πολιτιστικούς προορισμούς της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και σημαντικά μνημεία ..." θα παρακαλούσαμε να εντάξετε υποέργο για τη βελτίωση του δρόμου που οδηγεί στον Απόλλωνα της Νάξου μέσω της Κορώνου, για τρεις πολύ σημαντικούς λόγους:

α) Στην Κόρωνο ξεκινά το **σημαντικότερο μνημείο βιομηχανικής αρχαιολογίας**, ο λεγόμενος "Εναέριος", που μετέφερε την σμύριδα από τα ορυχεία του όρους Κόρωνος προς το λιμάνι της Μουτσούνας, καθώς επίσης και η είσοδος στα ορυχεία. Σε ό,τι αφορά τα ορυχεία της σμύριδας, πρέπει να τονίσουμε ότι **η ορεινή Νάξος είναι το μοναδικό μέρος του κόσμου**, στο οποίο απαντάται το συγκεκριμένο πέτρωμα, σε εκμεταλλεύσιμη ποσότητα, και κυρίως τόσο υψηλής ποιότητας. Όλα τα άλλα ανά τον κόσμο παρόμοια σμυριδοειδή κοιτάσματα είναι διαφορετικής υφής και σύστασης, και στην ουσία αποτελούν μια απλή "απομίμηση" της καθαρής ναξιακής σμύριδας. Πρέπει επίσης να υπενθυμίσουμε, ότι η σμύριδα της ορεινής Νάξου ήταν τόσο σημαντική που ετέθη ως υποθήκη για τα δάνεια που πήρε η ελληνική κυβέρνηση, το 1863, το 1876, το 1886 και το 1887.

β) Τα ορεινά χωριά της Νάξου, έχουν προσφέρει φόρο αίματος, όχι μόνο γιατί επί χιλιετίες εξόρυσαν τη σμύριδα, αλλά και γιατί λόγω αυτής της ενασχόλησης των κατοίκων, έχασαν το ¼ του πληθυσμού τους από την πείνα, όταν τα ορυχεία έκλεισαν κατά την διάρκεια της Κατοχής και επομένως δεν υπήρχε τρόπος για τους σμυριδεργάτες να θρέψουν τις πολυπληθείς οικογένειές τους. Εξ ου και το **Μνημείο των Θυμάτων της Πείνας** που έχει ανεγερθεί στο Σκαδό και αποτελεί ακόμα έναν τουριστικό προορισμό **μοναδικό στον κόσμο**

τον οποίο οι επισκέπτες της ορεινής Νάξου θα μπορούσαν να επισκεφτούν κατά την διαδρομή τους προς τον Απόλλωνα.

γ) Η Νάξος θεωρείται γενέτειρα της ελληνικής μαρμαρογλυπτικής, της μεγαλύτερης τέχνης της αρχαιότητας. Από τα λατομεία του νησιού οι αρχαίοι Νάξιοι ξεκίνησαν να εξάγουν μάρμαρο και να διαμορφώνουν τον τύπο του αγάλματος που στην ιστορία της αρχαϊκής ελληνικής γλυπτικής συγκαταλέγεται ως "κούρος".

Ένα από τα δύο αρχαία λατομεία βρίσκεται στη βόρεια Νάξο, πάνω από τον οικισμό του Απόλλωνα. Η μικρή απόσταση από τη θάλασσα διευκόλυνε εξαιρετικά την μεταφορά των έργων. Πολύ σύντομα, το λατομείο του Απόλλωνα μετατράπηκε στην κύρια πηγή μαρμάρου που εξαγόταν σε όλο τον αρχαίο ελληνικό κόσμο, αλλά και σε ένα εξαιρετικό πεδίο δημιουργίας αφιερωμάτων, που έχουν βρεθεί στο ιερό νησί της Δήλου και σε άλλα σημαντικά ιερά.

Η τύχη όμως ευόδωσε και ένα από αυτά δεν "έφυγε" ποτέ! **Ο λεγόμενος "Κούρος του Απόλλωνα"!**

Πρόκειται για ένα κολοσσιαίο άγαλμα, με ύψος περί τα 10,5 μέτρα, που αφέθηκε στο ακριβές σημείο κατασκευής του ημιτελές, λόγω ελαττώματος που προέκυψε στον συγκεκριμένο όγκο μαρμάρου. Υπολογίζεται ότι άρχισε να φιλοτεχνείται περί τον 6ο αιώνα π.Χ., **αποτελεί τον μεγαλύτερο αρχαϊκό κούρο που διασώζεται ως τώρα** και συνιστά επίσης σημαντικότατο πόλο έλξης για τους τουρίστες που επισκέπτονται την Νάξο!

Τέλος, θα θέλαμε να τονίσουμε, ότι με τον τρόπο που έχει αναπτυχθεί το νησί, με την πλειονότητα των τουριστών να στοιβάζεται σε συγκεκριμένα τμήματα του νησιού, «το περιβάλλον, φυσικό και ανθρωπογενές υποβαθμίζεται, το τοπίο αλλοιώνεται, ενώ οι υφιστάμενες υποδομές, όντας ανεπαρκείς για έναν τόσο μεγάλο αριθμό επισκεπτών, προκαλούν προβλήματα που παραπέμπουν σε τριτοκοσμικές χώρες», όπως πολύ σωστά αναφέρει και ο Επιστημονικός Σύλλογος Μηχανικών Νάξου. «Ο ενθουσιασμός των επισκεπτών της Νάξου χρόνο με το χρόνο μειώνεται και το μήνυμα που μεταφέρουν από τις διακοπές τους στο νησί μας περιλαμβάνει και τα προβλήματα που αντιμετώπισαν». Οι μηχανικοί του νησιού αναφέρουν το γνωστό: «Κύριο χαρακτηριστικό του τουρισμού στη Νάξο είναι η γεωγραφικά ανισόρροπη ανάπτυξή του. Το 95% του τουρισμού συγκεντρώνεται στη Δ.Ε. Νάξου, και μόλις το 5% στη Δ.Ε. Δρυμαλίας. Το αποτέλεσμα είναι να υποβαθμίζεται λόγω υπερτουρισμού η Χώρα και η μοναδική δυτική ακτογραμμή, ενώ η ορεινή Νάξος εγκαταλείπεται από τους κατοίκους της και παρακμάζει. Επομένως η τουριστική ανάπτυξη θα πρέπει να έχει δύο άξονες... Στη Δ.Ε. Δρυμαλίας θα πρέπει να δοθούν κίνητρα τουριστικής ανάπτυξης ... και με τον τρόπο αυτό να ξεφύγει από τον μαρασμό.»

Ισορροπημένη ανάπτυξη όμως δεν μπορεί να υπάρξει, αν δεν έχει τη δυνατότητα ο επισκέπτης του νησιού να φτάσει στα ορεινά χωριά και τον Απόλλωνα με ασφάλεια. Το οδικό δίκτυο, λοιπόν, του νησιού θα έπρεπε να είναι τέτοιο, που να εξυπηρετεί τους τουρίστες, Έλληνες και μη, που θέλουν να γνωρίσουν τα πανέμορφα ορεινά χωριά, που αναφέρονται συχνά με εξαιρετικές περιγραφές σε εγχώρια και ξένα μέσα, όπως η Κόρωνος π.χ., **που σύμφωνα με το National Geographic, συμπεριλαμβάνεται στα ομορφότερα ελληνικά χωριά, αλλά και τον περίφημο αρχαίο κούρο του Απόλλωνα.**

Θεωρούμε ότι είναι υποχρέωση της Πολιτείας (Περιφέρεια, Δήμος) να φροντίσει για την βελτίωση του οδικού δικτύου που οδηγεί στον Απόλλωνα μέσω των ορεινών χωριών, αλλά και να αναδείξει τα μνημεία της βόρειας Νάξου. Με αυτόν τον τρόπο θα αποσυμφορηθεί και το νότιο κομμάτι του νησιού και θα εξορθολογιστεί η τόσο ασύμμετρη ανάπτυξη της Νάξου.

Είμαστε σίγουροι ότι σε κανένα άλλο νησί του Νοτίου Αιγαίου δεν υπάρχει μια τέτοια οδική

διαδρομή που να συνδυάζει υπέροχη θέα προς την θάλασσα μαζί με τρία μοναδικής ιστορικής αξίας Μνημεία, αλλά και που συγχρόνως να είναι τόσο επικίνδυνη!

Γι' αυτό, λοιπόν, εφιστούμε την προσοχή σας στην μελέτη και τελικά έγκριση της πρότασής μας για βελτίωσή της μέσω αυτής της πρόσκλησης.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
του Συλλόγου Σκαδιωτών - Μεσωτών Νάξου,

Η Πρόεδρος,

Η Γραμματέας,

Γαρυφαλιά Μαύρου

Τζένη Μπραούζου